

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

B. P. M.

KOLDING
LATIN- OG REALSKOLE.

1883.

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøven

i

Kolding Latin- og Realskole

1883.

Skolefetterretninger

af

Karl Theisen.

Med Udgangen af indeværende Skoleaar vil Kolding Latin- og Realskole afslutte den første, men ikke mindst betydningsfulde Periode af sin Udviklingshistorie, idet der for første Gang her ved Skolen vil blive afholdt den saakaldte fjerde Klasses Hovedexamen. Den i denne Anledning nødvendige Under søgelse af Skolen foretoges den 21de og 22de Septbr. 1882 paa Undervisningsinspektionens Vegne af Hr. Professor E. Holm, hvorefter der ved ministeriel Skrivelse af 28de September 1882 meddeltes Skolens Bestyrer Tilladelse til for et Tidsrum af 5 Aar at lade afholde bemeldte Prøve. Fjerde Klasses Hovedexamen, der dels er en Oprykningsprøve fra Middelskolen til Gymnasialafdelingen, dels en Afslutningsprøve for enkelte Fags Vedkommende (Tysk, Geografi, Naturhistorie og enten Mathematik eller Latin), kan tillige benyttes som en Afgangsexamen, idet den Discipel, der har bestaaet sin fjerde Klasses Hovedexamen, har Ret til at indstille sig til alle de samme Fagexaminer, hvortil der kræves den almindelige Forberedelsesexamen.*)

Da nu altsaa de fire Mellemklasser saaledes i hele indeværende Skoleaar have været i fuld Gang baade for den studerende og Reallinjens Vedkommende, og da der var blevet meddelt Skolen den nødvendige Bemyndigelse til at afholde de tvende

*) Disse Fagexaminer ere: Adgangsexamen ved den polytekniske Læreanstalt, de ved Veterinær- og Landbohøjskolen foreskrevne Prøver for Forstmænd, Dyr læger samt Land- og Havebrugs elever, farmaceutisk Examen, juridisk Examen for Ustuderede og Tandlægeexamen.

Examiner, hvormed Undervisningen i fjerde Klasse afsluttes, maatte Skolens Forstanderskab tage under nærmere Overvejelse, om der var Anledning til at udvide Skolens Ramme videre opad ved Oprettelsen af en Gymnasialafdeling, svarende til Statsskolernes femte og sjette Klasse. Den i sin Tid for Kolding Latin- og Realskole udarbejdede og af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet billigede Plan standser ganske vist ved fjerde Klasse, men fremhæver dog samtidig, at Hensigten med Skolens Oprettelse og Formaålet for dens Virksomhed var tillige at forberede og vejlede Disciplene til Afgangsexamen for Studerende, hvorfor det ogsaa bestandig har været en stiltiende Forudsætning fra alle Sider, at Skolen arbejdede med dette Formaal for Øje, og at man blot afventede Begivenhedernes Udvikling, før man tog den afgjørende Beslutning i saa Henseende. Med Hensyn til denne maatte det naturligvis først og fremmest tages i Betragtning, om Skolens Udvikling og Forhold hidtil havde været saaledes, at der kunde være god Grund til at gaa videre frem ad den én Gang betraadte Vej. Blandt de forskjellige Momenter, der naturlig maatte faa Betydning i den Anledning, skal Opmærksomheden her kun henledes paa Discipelfrekvensen i den forløbne Tid, fordi denne vistnok tør betragtes som en ret paalidelig Maalestok for Beskaffenheden af de indre og ydre Betingelser, hvorunder Skolen virker. Med Hensyn til dette Spørgsmaal ville følgende Tal give de nødvendige Oplysninger:

Skoleaar.	Discipeltal ved Skoleaarets Begyndelse.	Største Discipeltal i Skoleaaret.	Discipeltal ved Skoleaarets Slutning.	Gjennemsnitstal.
1880—81	124	130	119	124, ₃₃
1881—82	141	145	125	137
1882—83	171	176	171	172, ₆₇

Da nu saavel dette som andre Forhold synes at varsle ret godt om Skolens videre Udvikling og Fremvæxt, har Forstanderskabet ikke taget i Betænkning at gjøre de nødvendige Skridt for at bygge videre paa den saaledes lagte Grund, hvorfor det foreslog Kolding Byraad at indgaa med et Andragende til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet om Tilladelse til at oprette en Gynnasialafdeling, hvorfra der kan dimitteres til Afgangsexamen for Studerende af den sproglig-historiske Retning. Byraadet vedtog og underskrev i sit Møde den 5te April 1883 det af Forstanderskabet foreslaaede motiverede Andragende, og ved Skrivelse af 23de April 1883 gav Ministeriet det begjærede Samtykke.

Medens Skolen saaledes efterhaanden har udvidet Antallet af sine studerende Klasser, er samtidig den oprindelige Læseplan for Realafdelingerne undergaaet adskillige Forandringer, idet den kongelige Anordning af 30te Aug. 1881, ved hvilken de to hidtil bestaaende Realafgangsprøver af højere og lavere Grad maatte vige Pladsen for den saakaldte almindelige Forberedelsesexamen, i flere Henseender stiller nye Krav og andre Opgaver for de Disciple, der agte at underkaste sig Reallinjens Afgangsprøve. Forskjellen mellem det gamle og det ny var saa stor, og Fristen til Gjennemførelsen saa forholdsvis kort, at det ansaas for rigtigst — trods den Forstyrrelse, der derved bragtes i Skolens Arbejde — strax efter, at Anordningen var offentliggjort, at omlægge den hele Læseplan, og Omordningen fremmedes saa vidt, at det ny Skema allerede kunde træde i Kraft efter den første Sammentællingsperiode (1ste Oktbr.) i Skoleaaret 1881—82. Det maatte navnlig i Henhold til den kongelige Anordnings Bestemmelser være Opgaven at forøge Timerne i Dansk og Engelsk, medens de studerende Afdelingers

Timer i Fransk lagdes saaledes, at det blev muligt ogsaa for Realisterne at deltage i Undervisningen for dette Sprogs Vedkommende. Men forøvrigt hævder Skolen bestemt det Princip, at Realdisciplene som Regel kun undervises i to fremmede Sprog (Engelsk og Tysk), saa at det kun undtagelsesvis tillades saadanne Disciple, der i Følge Lærerraadets Skjøn i enhver Henseende have de nødvendige Betingelser, at nyde Undervisning i alle tre Sprog.

Foruden forskellige mindre Ændringer, der næppe kunne gjøre Krav paa synderlig Opmærksomhed uden for Fagmændenes snævrere Kreds, har Forordningen af 30te August 1881 navnlig medført et Par Reforme, der have en større og mere indgribende Betydning. Ved den første af disse er Prøven i Dansk, der tidligere var indskrænket til en Stil, bleven betydelig skærpet, idet den nu ikke blot er skriftlig, men tillige mundtlig. Examinanden skal nu opgive som „læst“ et bestemt Pensum af dansk Literatur (to Komedier af Holberg, en Tragedie af Oehlenschläger og desuden et passende Udvalg af de øvrige betydeligere Digtere), og det er en Selvfølge, at Læsningen af disse Literaturprøver nødvendigvis maa gaa Haand i Haand med en efter Forholdene afpasset Undervisning i selve Literaturhistorien. Fordringerne i Modersmaalet ere desuden yderligere skærpede derved, at saavel den ved den skriftlige Prøve som den ved den mundtlige Examination faldne Karakter fordobles under den endelige Sammentælling, saa at Modersmaalet kommer til at repræsentere 4 Karakterer af 15 eller 16, hvortil saa kommer den Bestemmelse, at der til „bestaaet“ udfordres mindst 12 Points i Dansk. Den anden Reform vedrører de moderne fremmede Sprog, blandt hvilke Engelsk nu er gjort til Hovedsproget, idet Faget er obligatorisk, Karakteren regnes dobbelt og Prøven

er saavel skriftlig som mundtlig. I Reglen*) fordres der kun to fremmede Sprog, og Valget er da stillet frit mellem Tysk og Fransk som andet Sprog; men saavel pædagogiske som praktiske Hensyn fordre med Nødvendighed, at man som andet Sprog vælger Tysk og ikke Fransk. De fleste Skolemænd havde vistnok hellere set, at Tysk var gjort til Hovedsproget, da det ved sit nære Slægtskab med Dansk og sin udviklede Formlære tør antages at afgive en langt mere rationel Basis for den grammatiske Uddannelse end Engelsk. Valget af Tysk som Hovedfag vilde desuden have medført den store praktiske Fordel for de blandede Latin- og Realskoler, at en Discipels Overgang fra Latinafdelingen til Reallinjen vilde have været langt lettere end nu. Men hvorom alting er, maa de to ovenfor paa pegede Reformer, der begge hvile paa sunde pædagogiske Principper, betegnes som et stort Fremskridt fra den tidligere Tingenes Tilstand, saa at det vistnok tør antages, at man for Realafgangsprøvens Vedkommende foreløbig vil kunne slaa sig til Ro med de ved Anordningen af 30te August 1881 opnaaede Resultater.

Efter at Skolens Bestyrer, som ovenfor omtalt, i September 1882 havde erholdt Dimissionsret til fjerde Klasses Hovedexamen, indgik Byraadet med et motiveret Andragende til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet om et Statstilskud paa 3000

*) Almindelig Forberedelsesexamen med tre Sprog fordres kun af dem, der agte at indstille sig til Adgangsexamen ved polyteknisk Lærestalt eller til Examen for Skovbrugselever. Forberedelsesexamen med to Sprog kan suppleres ved en Tillægsexamen i det tredje Sprog.

Kroner. Skjønt Finantslovens første Behandling allerede var afsluttet, vistes der fra alle Sider Andragendet den største Velvilje, idet Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet strax foreslog Bevillingen optagen paa Loven ved anden Behandling, og Finansudvalget anbefalede Ministerens Forslag. Ved ministeriel Skrivelse af 14de April 1883 modtoges Underretning om, at der ved Finansloven for 1883—84 paa det lærde Skolevæsens Budget var bevilget Kolding Latin- og Realskole den begjærede Understøttelse.

Forstanderskabet.

Skolen styres af et Forstanderskab paa 5 Medlemmer, der vælges for et Tidsrum af 6 Aar, idet Kolding Byraad besætter de 4 Pladser, Vejle Amts Skoleraad den femte. Følgende Mænd have for Tiden Sæde i Forstanderskabet:

- Hr. Gaardejer Bramsen, Binderup,
- Konsul Grau,
- Sagfører Hansen,
- Borgmester Schjørring,
- Prokurator Zahn (R*).

Examiner.

Ifjor afholdtes der her ved Skolen ingen Realafgangsprøve, da vi i Skoleaaret 1881—82 ikke havde nogen fjerde Klasse. Dette havde sin Grund i den Omstændighed, at Vejle Amtsskole ved sin Nedlæggelse ikke talte nogen til anden Klasse svarende Afdeling, saa at vi altsaa i Skoleaaret 1880—81 manglede en tredje Klasse og i Skoleaaret 1881—82 en fjerde Klasse. Først i indeværende Skoleaar have vi saaledes haft alle Mellemlasser repræsenterede baade for den studerende og Reallinjens Vedkommende. Iaar indstille 5 af fjerde Klasses Disciple sig til fjerde

Klasses Hovedexamen og 5 til den almindelige Forberedelsesexamen.

Skolens Aarsprøve afholdtes efter det i forrige Aars Program angivne Skema og med følgende Resultat:

Af III Klasses 14 Disciple opflyttedes 11 i IV Kl. (6 i IV st. Kl. og 5 i IV Realkl.); af II Klasses 22 Disciple opflyttedes 16 i III Kl. (7 i III st. Kl. og 9 i III Realkl.); af I st. Klasses 14 Disciple opflyttedes 8 i II st. Kl.; af I Realklasses 14 Disciple opflyttedes 7 i II Realklasse; 3dje Underklasses 22 Disciple opflyttedes alle i I Klasse (8 i I st. Kl. og 14 i I Realkl.); af 2den Underklasses 23 Disciple opflyttedes 20 i tredje Underkl.; af 1ste Underklasses 17 Disciple opflyttedes 11 i 2den Underkl.

Undervisningen.

1. Fagene have været fordelte paa følgende Maade mellem Lærerne:

Faste Lærere.

Bestyreren:	Dansk i IV, III og II Kl.;	
	Historie i IV, III og II Kl.; Geografi	
	i IV, III og II Kl.; Naturhistorie i	
	I st. Kl.	23 Timer.
Hr. cand. philol. Wiwel:	Latin i IV st.,	
	III st. og II st. Kl.; Græsk i IV st.	
	og III st. Kl.	29 —
Hr. cand. polyt. Jessen:	Mathematik og	
	Regning i IV, III og II Kl.; Natur-	
	lære i IV R. og III R.; Geografi i	
	I st, I R. og 3 Underkl.	30 —

Hr. cand. philol. Klein: Fransk i IV, III, II, I st. og 3 Underkl.; Latin i I st Kl.; Historie i I st., I R., 3 og 2 Underkl.	29	Timer.
Hr. Lærer og Translatør Holst (Skolens Inspektor): Tysk i alle Klasserne, Skrivning i IV R., III R., II, I st. og I R.	26	—
Hr. Lærer Larsen: Naturhistorie i II, I R., 3, 2 og 1 Underkl.; Skrivning i Underklasserne; Tegning i alle Klasser	30	—
Hr. Lærer og Translatør Olsen: Engelsk i alle Klasser; Mathematik og Regning i I st. og I R.; Religion i I st. og I R.	33	—
Hr. cand. philos. Haagerup: Dansk i I st., I R., 3 og 2 Underkl.; Historie i 1 Underkl.; Geografi i 2 og 1 Underkl.; Regning i 2 og 1 Underkl.	28	—

Timelærere.

Hr. Overbetjent Borch (D. M.) med Understøttelse af Hr. Andersen: Gymnastik i hele Skolen	17	Timer.
Hr. Lærer Hansen: Religion i Underklasserne; Dansk i 1 Underkl.; Regning i 3 Underkl.	14	—
Hr. Boghandler Løding: Naturhistorie i IV og III Kl.	4	—
Hr. Kordegn Schmidt: Sang	4	—
Hr. Pastor Wagner, Sognepræst til Seest: Religion i III og II Kl.	3	—

2. De ugentlige Timer, der have været tillagte de enkelte Fag, ses af nedenstaaende Tabel:

	1 U.	2 U.	3 U.	I st.	I R.	st.	II F.	R.	st.	III F.	R.	st.	IV F.	R.	
Religion	2	2	2	2	2		2			1					13
Dansk	5	5	4	2	3		2			2	1		2	1	27
Tysk		4	3	3	3		3			2			2		20
Fransk			4	3		3			2			3			15
Engelsk					5			5			5			5	20
Latin				6		7			6			6			25
Græsk									5			5			10
Historie	2	2	2	2	2		2			2			2	1	17
Geografi	2	2	2	2	2		2			2			2		16
Naturhistorie	2	2	2	2	2		2			2			2		16
Mathematik				4	4		4			4			4		20
Regning	4	4	3	1	1		2			2			2		19
Naturlære											3			3	6
Skrivning	4	3	2	1	1		1	1		1				1	15
Tegning	2	2	2	1	1			1			1			1	11
Sang	1	(2)	(2)	[1]	[1]		[1]								4 (8)
Gymnastik	5	(4)	(4)	[4]	[4]		[4]			(4)			(4)		17 (33)
	29	32	32	34	31	10	25	7	13	21	11	14	20	12	271 (291)

3. Oversigt over Aarets Arbejde.

Religion.

1 U. Det gamle Testaments Historie efter Balslev, 15 Psalmer. — 2 U. Det ny Testaments Historie efter Balslev, 15 Psalmer. — 3 U. Det gamle Testaments Historie efter Balslev, de ti Bud efter sammes Katekismus, 15 Psalmer. — I R. Den ny Pagts Historie efter Angers Bibelh. samt flere Søndagsevangelier efter Testamentet. Balslevs Katekismus til § 14, 13 Psalmer. — I st. Den gamle Pagts Historie efter Angers Bibelh., Balslevs Katekismus til § 14, 12 Psalmer. — II Kl. Det gamle Testaments Historie udførlig med Angers Bibelh. som Grundlag, 17 Psalmer. — III Kl. Apostlenes Gjerninger og udvalgte Stykker af Brevene ere gennemgaaede og forklarede.

Dansk.

1 U. Funch, Røgend og Warburgs Læsebog S. 1—130 og S. 195—217. Mundtlig Gjenfortælling og Stavning. 20 Smaadigte ere lærte udenad. En Stil ugentlig (Afskrivning eller

Diktat). — 2 U. Samme Læsebog S. 149—239 og S. 310—326. Mundtlig Gjenfortælling og Stavning. Kjendskab til Ordklasserne indøvet. En Del Digte er lært udenad. En Stil om Ugen (Diktat). — 3 U. Oplæsningsøvelser med Prosa og Vers efter samme Læsebog. Sproglærens Grundtræk efter et trykt Skema indøvede ved Analyse. Adskillige Digte ere lærte udenad. En Stil om Ugen (Diktat og Gjenfortælling). — I st. og I R. Winkel Horns og Borchsenius's danske Læsebog benyttet til Oplæsning og Analyse. Sproglæren gennemgaaet efter et trykt Skema. Adskillige Digte ere lærte udenad. En Stil ugentlig (Gjenfortælling). — II Kl. Oplæsning af Prosa og Poesi efter Winkel Horns og Borchsenius's Læsebog. Analyse med Bojesens danske Sproglære som Grundlag i en Time ugentlig. 7 større Digte ere lærte udenad. Stil: dels Gjenfortælling dels lette Opgaver, hvor Stoffet er hentet fra forskellige Skolefag. — III Kl. Oplæsning af forskellige udvalgte Stykker Prosa og Poesi efter Winkel Horns og Borchsenius's danske Læsebog Grammatiken indøvet ved Analyse i mindst én ugentlig Time. 7 større Digte ere lærte udenad. Stil: dels Gjengivelse af et bekendt Stof, dels friere Opgaver. Den græsk-romerske Gudelære gennemgaaet i sine Hovedtræk efter Dorphs Mythologi. III R. har desuden i en særlig Time gennemgaaet den danske Literaturs Historie fra Reformationen til Begyndelsen af dette Aarhundrede efter et kort dikteret Omrids; udvalgte Stykker af de vedkommende Forfattere ere oplæste, og endvidere er „Den Stundesløse“ omhyggelig gennemgaaet baade med Hensyn til Indhold og Form. — IV Kl. Udvalgte Stykker af de vigtigste danske Forfattere i dette Aarhundrede. Jævnlig Analyse. Stil: friere Opgaver af forskellig Art, undertiden Gjengivelse af et bekendt Stof. IV R. Læst og repeteret den danske Literaturs Historie efter et kort dikteret Skema. Desuden har Realafdelingen gennemgaaet „Den Stundesløse“, „Hakon Jarl“, udvalgte Stykker af „Aladdin“ og „St. Hans-Aftenspil“ samt „Elverhøj“.

Tysk.

2 U. Kapers og Simonsens Læsebog for Beg forfra til 3dje Afdelings Stykke 20 samt de tilsvarende Grundtræk af Formlæren efter Kaper. — 3 U. Samme Læsebog fra 3dje Afdelings St. 20 til Digtene. Kapers Formlære læst og repeteret forfra til 2den Konjugation, dernæst gennemgaaet et Udvalg af 2den Konjugations Verber. Oversættelse fra dansk til tysk efter Kapers Stiløvelser for Beg.; ugentlig en Hjemme-

stil. — I st. og I R. Kapers Læsebog for Melleml. forfra til S. 56. Sammes Grammatik forfra til S. 70. Sammes Stiløvelser I benyttede til Oversættelse fra dansk til tysk; ugentlig en Hjemmestil. — II Kl. Kapers Læsebog f. Melleml. S. 49—109. Sammes Grammatik forfra til Syntax. Oversættelse fra dansk til tysk efter Kapers Stiløvelser; en Hjemmestil ugentlig. — III Kl. Kapers Læsebog f. Melleml. S. 107—177. Sammes Grammatik forfra til S. 99. Ugentlig en Hjemmestil. — IV Kl. Kapers og Simonsens Læsebog for de højere Klasser S. 67—108 og S. 347—380. Hele Formlæren efter Kaper. I Reglen en Stil ugentlig.

Fransk.

3 U*) Pios Lærebog f. Beg. forfra til S. 23 med de tilsvarende Afsnit af Formlæren. En Skolestil ugentlig. — I st. Pios Lærebog f. Beg. S. 23—46 med tilsvarende Afsnit af Formlæren. En Stil ugentlig skiftevis hjemme og paa Skolen. — II st. Pios Lærebog f. Beg. S. 41—92. De uregelmæssige Verber. En Stil ugentlig skiftevis hjemme og paa Skolen. — III st. Pios Læsebog f. Melleml. S. 22—47, 74—89, 110—127. Formlæren efter Jungs Grammatik. En Stil ugentlig. — IV st. Marmier: Histoires allemandes et scandinaves S. 159—279. Kursorisk Læsning efter samme Bog S. 109—159. Extemporal-læsning efter Fléchier: Théodose le Grand. Pios Exempelsamling benyttet til Udenadslæren. Formlæren og enkelte syntaktiske Regler efter Jung. En Stil ugentlig.

Engelsk.

I R. Listovs Ledetraad, I Afdel. forfra til „Blandede Øvelser“; sammes Ledetraad, II Afdel. til Stk. 100. — II R. Listovs Læsestykker, II Afdel. S. 1—42, 61—113; sammes Læsestykker og Stiløvelser, I Afdel. Stk. 12—30; Stil. Lunds Grammatik i Udtog. — III R. Listovs Udvalg af engelske Forf., 1ste Hefte S. 38—56; sammes Læsest. II Afdel. S. 85—103, 155—161, 170—204; sammes Læsest. og Stiløvelser, I Afdel. Stk. 28—49. Boysens Digtsamling S. 1—29. Lunds Grammatik. En Stil ugentlig. — IV R. Listovs Udvalg af engl. Forf., 1ste Hefte S. 38—81; sammes Læsest., II Afdel. S. 178—204. Boysens Digtsaml. S. 1—43. Af det tidligere læste er desuden repeteret Listovs Læsest., II Afdel. S. 1—41, 61—161. Form-

*) 16 af Klassens 29 Disciple have deltaget i Undervisningen.

læren og Syntaxen efter Løkkes Grammatik. En Stil om Ugen. Kursorisk Læsning efter Listovs Udvalg af engl. Forf.; Extemporallæsning efter „The Settlers in Canada“.

Latin.

I st. Forchhammers Læsebog med de tilsvarende Afsnit af Madvigs Grammatik. En Gang ugentlig Stil, i Reglen paa Skolen (Læsebogens danske Stykker). — II st. Cæsars Gallerkrig 6te Bog samt de 21 første Kapitler af 7de Bog. Formlæren og Syntaxens Hovedregler efter Madvigs Grammatik. Stil efter Iversens Stiløvelser, 1ste Afdel. — III st. Ciceros Taler pro lege Manilia og pro Archia poeta. Af Ovids Metamorfoser i Blochs Udvalg: Skabelsen, Verdensaldrene, Ino og Athamas samt Battus. Formlæren repeteret; alle Syntaxens Hovedregler læste og repeterede samt indøvede ved Stil efter Iversens Stiløvelser, 2den Afdel. — IV st. Sallusts Catilina. Ciceros 3dje og 4de catilinariske Tale. Ovids Metamorfoser i Blochs Udvalg: Ceres, Pentheus, Cadmus's Forvandling. Desuden repeteret Ciceros 2den catilin. Tale. Hele Grammatiken repeteret. Stil efter Iversens Stiløvelser, 3dje og 4de Afdel.

Græsk.

III st. Formlærens Grundtræk efter Berg indøvede ved sammes Forskole. Af Xenophons Anabasis læst og repeteret. 5te Bogs 7de og 8de Kap. med Indprentning af enkelte fremtrædende syntaktiske Regler. — IV st. Xenophons Anabasis 5te Bog og Odysséens 1ste Bog. Formlæren repeteret og de vigtigste syntaktiske Regler gennemgaaede.

Historie.

1 U. Danmarks Historie til Frederik III efter Roms lille Fædrelandshist. — 2 U. Oldtidens Historie efter Blochs mindre Lærebog. — 3 U. Middelalderen og den nyere Tid til den franske Revolution efter samme Bog. — I R. og I st. Oldtidens Historie efter Blochs Lærebog t. Br. f. Realskoler. — II Kl. Roms og Middelalderens Historie efter samme Bog. — III Kl. Oldtidens og den nyere Tids Historie indtil den franske Revolution efter samme Bog. — IV Kl. Oldtidens og Nordens Historie samt fra den franske Revolution indtil Nutiden. IV R. har i en særlig ugentlig Time repeteret Middelalderens, den nyere og nyeste Tids Historie.

Geografi.

1 U. De nordiske Riger og Østeuropa efter Granzows lille Geografi. — 2 U. Syd-, Vest- og Mellemeuropa efter samme Bog. — 3 U. De fremmede Verdensdele samt Indledningen efter samme Bog. — I R. og I st. Fra den politiske Geografi til Sydeuropa efter Granzows større Lærebog. — II Kl. Syd-, Vest- og Mellemeuropa efter samme Bog. Hovedpunkterne i den fysiske Geografi ere lejlighedsvis gennemgaaede og indøvede. — III Kl. Syd-, Vest- og Mellemeuropa samt Asien og Afrika efter samme Bog under stadig Indøvelse af den fysiske Geografi i sine Hovedtræk. — IV Kl. Det hele Pensum repeteret efter samme Bog.

Naturhistorie.

1 U. Pattedyr og Fugle efter Lütken Nr. 3. — 2 U. De koldblodige Hvirveldyr efter Sahlertz: Vejledn. v. d. første Underv. i Naturhist. — 3 U. Leddyr og Bløddyr efter samme Bog med enkelte Forbigaaelser. Indledningen til Plantelæren efter Strøms mindre Lærebog. — I R. og I st. Den almindelige Indledning samt de varmblodige Hvirveldyr efter Lütken Nr. 2. — II Kl. De koldblodige Hvirveldyr samt Leddyr og Bløddyr efter samme Bog. — III Kl. De varmbl. Hvirveldyr efter samme Bog. Plantens Form og de tokimbladede Planter efter Vaupells Botanik. — IV Kl. Det hele Pensum efter Lütken Nr. 2 og Vaupells Botanik.

Mathematik.

I st. og I R. Stens elementær Arithmetik til Proportioner. Jul. Petersens Geometri til parallelle Linjer. — II Kl. Proportioner, Decimalbrøk og Potens efter Stens element. Arithm. og Algebra. Jul. Petersens Geometri til 3dje Kap. — III Kl. Potens, Rod samt Ligninger af 1ste og 2den Grad efter Stens Algebra Sammes Geometri fra Transversaler til regelmæssige Manglekanter, tillige repeteret det tidligere læste. 2—3 Hjemmeopgaver ugentlig. — IV Kl. Stens Algebra fra Logarithmer og ud. Sammes Geometri fra Forhold mellem Arealer eller Perimetre og ud. Det hele Pensum repeteret. Hjemmeopgaver en Gang ugentlig.

Regning.

1 U. De fire Regningsarter i ubenævnte hele Tal samt Addition og Subtraktion i benævnte hele Tal. Hovedregning. — 2 U. Multiplikation og Division i benævnte hele Tal samt

lettere Opgaver i Reguladetri. Hovedregning. — 3 U. Reguladetri i benævnte hele Tal samt Brøks Addition og Subtraktion. Hovedregning. — I st. og I R. De fire Regningsarter i Brøk efter Meyers Regnebog II. — II Kl. Brøkers Multiplikation og Division, Decimalbrøk, Reguladetri, omvendt og sammensat Forhold efter Meyers Regnebog II. — III Kl. Forskjellige Opgaver i Delingsregning, omvendt og sammensat Forhold, Procentregning efter Hansens Regnebog III. — IV Kl. Areal- og Volumenberegninger efter Hansens Regnebog III samt forskjellige blandede Opgaver.

Naturlære.

III R. K. Schmidts mindre Lærebog i Fysik til Magnetisme. Endvidere læst lidt Kemi efter Jørgensens Kemiens Begyndelsesgrunde. — IV R. K. Schmidts mindre Lærebog i Fysik fra Magnetisme og ud samt repeteret hele Bogen. Kemi efter Jørgensens Begyndelsesgrunde.

Disciplene.

Skolen talte umiddelbart efter Sommerferien 171 Disciple, i Oktober Kvartal 174, i Januar kvartal 176 og nu ved Skoleaarets Slutning atter 171 Disciple. Der er i Aarets Løb indmeldt 6 Disciple og udgaaet 6. Af disse ere 2 udgaaede ved Konfirmationen, 2 paa Grund af Forældrenes Bortrejse, en er midlertidig udmeldt paa Grund af langvarig Sygdom, og en er død. Denne sidste, Albinus Hansen, Søn af afdøde Urmager F. V. Hansen i Kolding, havde kun frekventeret Skolen i faa Maaneder, da han kastedes paa et langvarigt og haabløst Sygeleje, der d. 1ste Marts 1883 endte med Døden. Han var en opvakt, vel begavet og pligt-opfyldende Dreng, der var bleven tidlig modnet og udviklet under Byrden af store legemlige Lidelser og en fra Fødselen skrøbelig Konstitution.

Efter Forældrenes Livsstilling fordele Disciplene

sig paa følgende Maade: 69 ere Sønner af Landbrugere, 46 af Handlende, 28 af Haandværkere, 20 af Embeds- og Bestillingsmænd, 8 af Fædre i forskjellige Livsstillinger. I nedenstaaende Fortegnelse ere Disciplene opførte i alfabetisk Orden; Fædrenes Stilling er tilføjet i Parenthes. Hjemstedet anføres kun, naar Forældrene ere bosatte uden for Kolding.

IV st. Kl. (7 Dscpl.)

1. J. Holm (Kordeg. H., Haderslev)
2. C. Mortensen (fhv. Gaardejer M.)
3. C. Møller (afd. Gaardejer M.)
4. J. Mørch (Provst M., S Bjært)
5. J. Ravn (Gaardejer, Sognefoged R., Vonsild)
6. J. Skött (Gaardejer S, Vonsild)
7. C. Ørum (Slagterm. C. C. Ø.)

IV Rkl. (5 Dscpl.)

8. E. Caprani (afd. Fotograf C.)
9. C. Christensen (Kjøbmand C.)
10. F. Hoffmann (Stabssergent H.)
11. F. Mau (afd. Mejeriforp. M.)
12. A. Wedel (Bagerm. W)

III st. Kl. (7 Dscpl.)

13. H. Brødsgaard (Proprietær B., Jordrup)
14. C. Hatt (Gaardejer H., Stenderup)
15. Th. Jacobsen (Gaardejer J., Anst)
16. Jhns. Juhl (Vinhandler J)
17. O. Nielsen (Kjøbm. C. N.)
18. Jhns. Petersen (Proprietær P., Krogager)
19. V. Schjørring (Borgmester S.)

III Rkl. (12 Dscpl.)

20. N. Flensburg (Møllejejer F., Skovmøllen)
21. C. F. Hansen (Kjøbm. Ad. H.)
22. C. Hartmann (Malerm. H.)
23. N. Jensen (Vognfabrikant J.)
24. Th. Johansen (Snedkerm. J.)
25. Jp. Juhl (Brygger J.)
26. C. Lauesen (Gaardejer L., Stenderup)
27. P. Lind (Urmager L.)
28. H. Moesgaard (Gaardejer M, Gjesten)
29. S. Petersen (Kæmner P.)

30. V. Preuss (Oppebørselsforvalter P.)
 31. J. Ræder (Proprietær R., Dyrehavegaard)
II st. Kl. (11 Dscpl.)
 32. J. Boysen (Kreaturhandler B.)
 33. K. Bramsen (Gaardejer B, Binderup)
 34. F. Hansen (Skibsbygger H.)
 35. J. C. Harboe (Kjøbm H.)
 36. N. Juhl (Gaardejer J., Skartved)
 37. O. Kralund (Kjøbm K., Aabenraa)
 38. G. Ræder (Broder til Nr. 31)
 39. C. Schmidt (Kjøbm Aug. S.)
 40. J. Thomsen (Gaardejer T., Langholtgaard)
 41. V. Thygesen (Proprietær T., Hesselballe)
 42. C. Vyff (Gaardejer V., Vonsild)
II Rkl. (17 Dscpl.)
 43. H. Andresen (Gaardejer A., Eltang)
 44. E. Blöcher (afd. Garver B.)
 45. N. Bramsen (Gaardejer R. B., S. Bjært)
 46. J. Böttzauw (Proprietær B., Varmark)
 47. A. Halby (Mægler H.)
 48. J. L. Iskov (Gaardejer S. I., Vonsild)
 49. Jhns. Juhl (Broder til Nr. 36)
 50. J. Jørgensen (Gaardejer J., Bramdrup, Ødis S.)
 51. V. Kralund (Kjøbm. K.)
 52. M. Lind (Gaardejer L.)
 53. P. Løding (Boghandl. L.)
 54. M. Nielsen (afd. Hestebandler N.)
 55. C. Nissen (Gaardejer N., Lebøl, Als)
 56. C. Olesen (Inspekt. O., Ringkjøbing)
 57. A. C. Petersen (Gaardejer P., Bramdrup pr. Haderslev)
 58. M. C. Petersen (Propriet. P., Bygballe pr. Aarhus)
 59. S. Simonsen (Vognmand S.)
I st. Kl. (13 Dscpl.)
 60. C. Bastrup (afd. Kjøbm. B.)
 61. E. Borch (Kjøbm. E. B.)
 62. S. Frost (Branddirekt. F.)
 63. O. Iskov (Broder til Nr. 48)
 64. C. Krøldrup (Kjøbm. K.)
 65. J. Kyed (afd. Gaardejer K., Eltang)
 66. J. Lundager (Kjøbm L.)
 67. V. Ravnkilde (Stationsforv. R., Brørup)
 68. E. Svensson (Hotelejer S.)
 69. A. Thygesen (Br. til Nr. 41)

70. C. Tillisch (Herredsf., Kammerjunker T.)
 71. M. Utzon (Møllejejer U., Dalby)
 72. C. Wagner (Pastor W., Seest)
- I Rkl.** (25 Dscpl.)
73. A. Blöcher (Br. til Nr. 44)
 74. A. Boesen (Proprietær B., Eltang)
 75. E. Brødsgaard (Br. til Nr. 13)
 76. N. Buhl (Konditor B.)
 77. J. Burcharth (Malerm. B.)
 78. V. Caprani (Br. til Nr. 8)
 79. J. Corydon (Translatør C.)
 80. C. Daugaard (Kjøbm. D.)
 81. V. Glumsøe (Lærer G.)
 82. H. Hagsted (Gaardejer H., Skovdruplund)
 83. C. Hansen (afd. Kjøbm. H.)
 84. M. Hansen (Gaardejer H., Harndrup, Ejby Station)
 85. O. Høy (afd. Gaardejer H., Hylkegaard)
 86. J. Iskov (Gaardejer H. C. I., Vonsild)
 87. L. Kehlet (Gaardejer K., Ørby pr. Haderslev)
 88. C. Kjølgaard (Lærer K.)
 89. F. Kyster (Skomagerm. A. K.)
 90. N. Lind (Gaardejer L., Hjarup)
 91. P. Lind (Proprietær L., Nygaard)
 92. M. Nissen (Kjøbm. N.)
 93. P. Petersen (afd. Gaardejer P., Seestkovgaard)
 94. H. Raben (Kjøbm. R.)
 95. P. Rasmussen (Kjøbm. R., Jordrup)
 96. P. Skousen (Gaardejer S., Bastrup)
 97. P. Soes (Gaardejer S., S. Bjært)
- 3 Ukl.** (29 Dscpl.)
98. P. Bahnson (afd. Toldassistent B.)
 99. U. Boesen (Br. til Nr. 74)
 100. J. Borch (Br. til Nr. 61)
 101. P. Buhl (Br. til Nr. 76)
 102. H. C. Dons (Gaardejer D., Seestgaard)
 103. H. Gether (afd. Apotheker G.)
 104. V. Halby (Br. til Nr. 47)
 105. C. Hansen (Br. til Nr. 34)
 106. V. Hansen (Gaardejer H., N. Bjært)
 107. K. Jensen (Br. til Nr. 23)
 108. C. Juhl (Br. til Nr. 16)
 109. M. Juhl (Gaardejer J., Binderup)
 110. A. Kralund (Br. til Nr. 51)

111. H. Kyster (Br. til Nr. 89)
 112. Jhns. Lind (Gaardejer C. N. L., Skartved)
 113. Kr. Lind (Gaardejer N. C. L., Skartved)
 114. P. Madelung (Proprietær M., Østerbygaard)
 115. C. Nielsen (Murm. M. N.)
 116. O. Nissen (afd. Gaardejer N., Brændkjærgaard)
 117. N. Nyboe (Gaardejer N., Skanderup)
 118. M. Olesen (afd. Kjøbm. O.)
 119. P. C. Pedersen (Sadelmagerm. P.)
 120. A. L. Petersen (Slagterm. P.)
 121. H. M. Raben (Br. til Nr. 94)
 122. Th. Thomsen (Br. til Nr. 40)
 123. J. Viuf (Gaardeier V., Munkensdam)
 124. J. Vyff (Br. til Nr. 42)
 125. J. Wichmann (Kjøbm. W.)
 126. J. Wisbech (Boghandler W.)
2 Ukl. (25 Dscpl.)
 127. H. Bay (Handelsrejsende B.)
 128. M. Burcharth (Br. til Nr. 77)
 129. M. Christensen (Br. til Nr. 9)
 130. J. Dreijer (afd. Kommissionær D.)
 131. N. Hansen (Kjøbm. H. R. H.)
 132. V. Jochumsen (Slagterm. J.)
 133. H. Johnsen (Stationsforv. J., Holsted)
 134. M. Juhl (Br. til Nr. 36 og 49)
 135. N. Kaaber (Sagfører K.)
 136. H. Kaalund (Kjøbm. K.)
 137. J. Kralund (Br. til Nr. 51 og 110)
 137. A. Krøldrup (Br. til Nr. 64)
 139. F. Lassen (cand. polit., Ltn. L., Kjøbenhavn)
 140. J. Loessl (Maskinfabrikant L.)
 141. V. Meyer (Kjøbm. L. M.)
 142. H. Nyholm (Herredsfuldm. N.)
 143. N. Osterwaldt (afd. Kjøbm. O.)
 144. A. Petersen (Læge P., Anst)
 145. O. Ræder (Br. til Nr. 31 og 38)
 146. C. Schwensen (Overretssagf. S.)
 147. N. Skousen (Br. til Nr. 96)
 148. V. Stannius (Gaardejer S., Kjøbenhoved)
 149. L. Wagner (Br. til Nr. 72)
 150. V. Wedel (Br. til Nr. 12)
 151. H. Wissing (Proprietær W., Sønderskovgaard)

1 Ukl. (20 Dscpl.)

152. J. Borch (Br. til Nr. 61 og 100)
 153. H. Buhl (Br. til Nr. 76 og 101)
 154. N. Caprani (Br. til Nr. 8 og 78)
 155. Th. Daugaard (Br. til Nr. 80)
 156. T. Flensburg (Br. til Nr. 20)
 157. P. M. Hansen (afd. Gaardejer H., Vonsild)
 158. K. Harboe (Bankbogholder H)
 159. Kn. Hartnack (Pastor emer. H)
 160. A. Have (Gaardejer H., Vonsbæk pr. Haderslev)
 161. H. Holländer (Teglbrænder H.)
 162. H. Jensen (Kjøbm. F. J.)
 163. P. L. Lind (Br. til Nr. 113)
 164. E. Lundby (Stationsforv. L., Vejen)
 165. F. Nissen (Organist N)
 166. N. S. Nyboe (afd. Gaardejer N., Ø. Frøik pr. Holstebro)
 167. M. Rasmussen (Snedkerm. R.)
 168. A. Schultz (Gaardejer S., Dalby)
 169. C. Utzon (Br. til Nr. 71)
 170. S. Wichmann (Br. til Nr. 125)
 171. E. Wisbech (Br. til Nr. 126)

Skolens Samlinger og Inventarium.

Bibliotheket

er i indeværende Skoleaar blevet forøget med følgende Bøger*):

Sprogvidenskab og Literatur.

Nordisk Tidsskrift for Filologi. Ny Række, 6te Binds
 1ste H.

Kr. Nyrop: Sprogets vilde Skud. 1882.

Dansk Sproglære til Brug ved Kursus, Seminarier og
 højere Skoler (trykt som Manuskri.) 1882.

* K. A. Schneekloth: Methodisk A. B. C. med
 Billeder for smaa Børn. 1882.

*) † betyder tilsendt fra Ministeriet, * Gave fra Private.
 Hvor Trykstedet ikke anføres, er det Kjøbenhavn.

- * Do.: Dansk Læsebog m. Billeder, I. 1882.
- * Do.: Dansk Læsebog m. Billeder, II. 1882.
- * Sigurd Müller: Dansk Læsebog til Br. for de højere Klasser. 1883.
- Blicher: Digte, ny Udgave v. P. Hansen. 1870.
- * Borkens Lyre, Viser og Sange fra Borchs Kollegium. Tr. s. Mnskr. 1883*).
- G. Brandes: Hovedstrømninger i d. 19. Aarhundredes Literatur. Den romantiske Skole i Frankrig. 1882.
- Do.: Mennesker og Værker i nyere europ. Literat. 1883.
- Drachmann: Sange ved Havet. 1877.
- Do.: Paa Sømands Tro og Love. 1878.
- N. F. S. Grundtvigs poetiske Skrifter, udg. af Sv. Grundtvig. I—IV. 1880—82.
- M. Hammerich: Smaaskrifter af blandet Indhold. IV. 1882.
- Johanne Luise Heiberg: Peter Andr. Heiberg og Thomasine Gyllembourg. 1882.
- Peter Andr. Heiberg: Breve, udg. af J. L. Heiberg. 1883.
- Høstrup: Folkelige Foredrag. 1882.
- * Fr. Winkel Horn: Dansk Literaturhist. til Br. i lærde Skoler og Realskoler. 1883.
- Do.: Vers og Prosa af Kn. L. Rahbek. 1883.
- E. Tang Kristensen og M. A. S. Lund: St. Steensen Blichers Liv og Gjerning. 1882.
- H. Martensen: Af mit Levnet. 1808—37. 1882.
- Bungener: Fra Ludvig d. Femtendes Tid, overs. af Osc. Arlaud. 1ste—6te H. 1882.
- Topelius: Fra det høje Nord. Paa Dansk v. Fr. Winkel Horn. 1882.
- J. Grimm u. W. Grimm: Deutsches Wörterbuch.

*) Gave fra Hr. Læge Fich, Kolding.

- IV Binds 1ste Afdl., 4de og 5te Levering. VI Binds 9de og 10de Lev. Leipzig 1882—83.
- Joh. Aug. Eberhard: Synonymisches Haandwörterbuch d. deutschen Sprache, umgearb. v. O. Lyon u. F. Wilbrandt. Leipzig 1882.
- Westermann's illustr. deutsche Monats-Hefte, herausgeb. v. Fr. Spielhagen. 1882: Juni—Dcbr., 1883: Jan.—Maj. Braunschweig.
- Sundby og Baruël: Dansk-norsk-fransk Ordbog, 7de—10de H. 1882—83.
- * C. Michelsen: Franske Stiløvelser, 1ste Afsnit. 1883.
- * A. Abrahams og O. Arlaud: Franske Noveller til Skole- og Privatunderv. 1882.
- Will. Lennie: English Grammar. Edinburgh 1875.
- Chr. Listow: English Memoranda. Nykjøbing p. F. 1882.
- Jakb Løkke: Engl. Stiløvelser med en Oversigt over de engl. Præpositioners Brug og en kortf. Synonymik. Kristiania 1878.
- A. Hansen og Jhns. Magnussen: Engl. Læsebog f. Real- og Latinskoler. 1882.
- Addison: Essays, chosen and edited b. J. R. Green. London 1880.
- Bacon: Essays, with notes and glossarical index b. W. A. Wright. London 1881.
- Dickens: Sketches. Leipzig 1843.
- Sml. Johnson: Lives of the most emin. engl. poets. London.
- Macaulay: Biographical essays. Leipzig 1857.
- Do.: Critical and historical essays. I—V. Leipzig 1850.
- Do.: Will. Pitt, Atterbury. Leipzig 1860.
- Th. B. Shaw: Manuel of engl. literature. London 1881.
- Kirchhoff: Studien z. Geschichte des griechischen Alphabets, zweite Aufl. Berlin 1867.

Pædagogik og Skolevæsen.

- † Fortegnelse over de 305 Studerende, der i 1882 have tilendebragt Afgangsexamen v. de lærde Skoler.
- † Programmer fra danske Skoler for 1881.
- † Meddelelser ang. de lærde Skoler m. dertil hørende Realundervisning i Kongeriget Danmark for Aarene 1877—78. 1ste—3dje H. 1879—82
- Goos: Aarboeg f. Kjøbenhavns Universitet. 1880—81. 1882.
- Vor Ungdom. 1882: 3dje—6te H. 1883: 1ste—2det H.
- Ant. Bergh: Frihaandstegning, systematisk ordnet f. Skolen m. forklarende Text. 1ste H. Kristiania 1882.
- Bøhm: Pædagogikens Historie i Omrids, oversat og bearbejdet af G. Harbitz. Kristianssand 1882.
- J. Kaper: Det højere Skolevæsen i Preussen. 1882.

Historie, Rets- og Statsvidenskab.

- Aarbøger f. nordisk Oldkyndighed og Historie. 1882: 1ste—4de H., 1883: 1ste H.
- Historisk Tidsskrift. Femte Række, III, 3dje H.
- Samlinger til jydsk Hist. og Topografi. IX B., 1ste—3dje H.
- Skrifter udgivne af Selskabet til hist. Kildeskrifters Oversættelse XXIII og XXIV.
- * Personallhistorisk Tidsskrift. I—III B. 1880—82*).
- Historisk Arkiv. 1882: 6te—12te H., 1883: 1ste—5te H.
- J. B. Løffler: Udsigt over Danmarks Kirkebygninger fra d. tidligere Middelalder. 1883.
- H. D. Lind: Nyboder og dets Beboere. 1882.
- O. Nielsen: Kjøbenhavn 1536—1660. 2den Dels 1ste H. 1882.
- V. Holm: Efterretninger om Borger- eller Kjøbmandslaget i Nykjøbing p. F. 1883.

*) Gave fra Hr. Branddirektør Frost, Kolding.

- Karl Hede: Højskamling eller Skamlingsbankens Historie. Kolding 1882.
- Kinch: Ribe Bys Historie og Beskrivelse 1536—1660. 4de—6te H. Odder 1882—83.
- A. D. Jørgensen: Fyrretyve Fortællinger af Danmarks Historie (Folkelæsning Nr. 123). 1882.
- Jhns. Steenstrup: Danske og norske Riger paa de brittiske Øer, 2det H. 1882.
- Jhns. Steenstrup: Danelagen. 1882.
- E. Gigas: Grev Bernardino de Rebolledo, spansk Gesandt i Kjøbenhavn 1648—59. 1883.
- Vaupell: Rigskansler Grev Griffenfeld, II. 1882.
- Brasch: Det polske Kongevalg 1674 m. Hensyn til Pr. Georg af Danmark. 1882.
- Vedel: Den ældre Grev Bernstorffs Ministerium. 1882.
- E. Holm: Om det Syn paa Kongemagt, Folk og borgerlig Frihed, der udviklede sig i den dansk-norske Stat i Midten af det 18de Aarh. 1883.
- O. Lütken: Peter Willemoës. 1883.
- Sørensen: Den anden slesvigske Krig, 5te—10de H. 1882—83.
- Mønster: Mindeord fra vor Tid (1812—81). Trykt som Manuskript. 1882.
- *Vahl: Slægtbog over Afkommet af Christj. Nielsen. 1882.*)
- *Sveriges historia från äldsta tid till våra dagar. I—VI. Stockholm 1877—81.**)
- Claes Lundin och Aug. Strindberg: Gamla Stockholm, 9de—10de H. (Slutning). Stockholm 1882.
- Bloch og Secher: Haandbog i den græske og romerske Mythologi. 6te Levering (Slutning). 1882.
- Schaefer: Abrisz der Quellenkunde d. griechischen u. römischen Geschichte. Leipzig 1882.

*) Gave fra Hr. Branddirektør Frost, Kolding.

**) Gave fra Hr. Tobaksfabrikaut Bruun, Kolding.

- E. Guhl u. W. Koner: Das Leben d. Griechen und Römer. Berlin 1882.
- Poestion: Griechische Philosophinnen. Norden u. Leipzig 1882.
- Poestion: Griechische Dichterinnen. Wien, Pest u. Leipzig 1882.
- P. Andræ: Seneca paa sin Villa ved den appiske Vej. 1883.
- Motley: Opstanden i Nederlandene. Oversat af F. Meldahl. 12te—16de H. 1882—83.
- Giersing: Oliver Cromwell, efter Carlyle og Lamartine. 1883.
- Giuseppe Guerzoni: Garibaldi's Liv og Heltegjeringer, overs. af Weilbach. 1882.
- Theodoret: Kirkens Historie i 4de Aarh., i Oversættelse af C. A. Høffding Muus. V Bog. 1882.
- Alfr. Ipsen: Stat og Kirke, nogle Overvejelser.
- Fr. Nielsen: Statskirke og Folkekirke, en historisk Skildring. 1883.
- Sig. Müller: Kortfattet Kunsthistorie. 1ste—4de H. 1882—83.
- Falbe Hansen og Will. Scharling: Danmarks Statistik. 19de—20de H.
- C. G. V. Ræder: Udvandringsspørgsmaalet. 1882.
- V. Topsøe: Nationalitetsbevægelsen i den nyere Tid. 1882.

Geografi, Naturvidenskaber og Matematik.

- Geografisk Tidsskrift. 1881: 5te—12te H. 1882: 1ste—12te H.
- Fra alle Lande. 1882: 5te—12te H. 1883: 1ste—4de H.
- Herm J. Klein: Jorden og dens Naturforhold. Bearbejdet af F. C. Granzow. 9de—14de Levering. 1882—83.
- *Hedeselskabets Tidsskrift. 1879—82. Aarhus.

- *Hedeselskabets Aarsberetninger samt de fleste af Selskabets hidtil udgivne Skrifter.
- H. Rink: Om Grønlænderne, deres Fremtid og de til deres Bedste sigtende Foranstaltninger. 1882.
- v. Kløden u. Rich. Oberländer: Deutsches Land u. Volk. VI og VII B. Leipzig u. Berlin 1882—83.
- N. Juel Hansen: Over Stepperne. 1882.
- C. St. A. Bille: Det store Vesten, Kolonisationen af Nordamerikas Indland. 1883.
- Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben. 1882: 2det—6te H. 1883: 1ste—2det H.
- Tidsskrift for Physik og Chemi. 1882: 5te—12te H. 1883: 1ste H.
- Skilddringer af Naturvidenskaberne for Alle. 17de—20de H. 1882.
- Paul Bert: Livet og Livsfunktionerne hos Mennesket og de højere Dyr. Udgivet af F. Levison. 3dje—9de Hefte. 1882.
- *Deichmann Branth: Naturlære og lidt Kemi. 1883.
- Fresenius: Anleitung zur quantitativen chemischen Analyse. II B. 5te Levering. Braunschweig 1882.
- Prytz: Elektriciteten. 1ste Levering. 1883.
- Warming: Den almindelige Botanik. 1880.
- Tidsskrift for Mathematik. 1882: 2det—6te H.
- Jørgensen: Brudstykker af Stereometri og Trigonometri som Indl. til Astronomien. 1875.
- Thiele: Til Afslutning af Regneundervisningen. 1883.

Skrifter af blandet Indhold.

- Skrifter udgivne af Udvalget for Folkeoplysningens Fremme. Nr. 122—126. 1882—83.
- *Fortegnelse over Ribe Stifts Bogsamling. Ribe 1881.
- Ludvig Feilberg: Holbergs Træ i Fiolstræde, en Analyse henhørende til „det skjønnes Naturlære“. 1882.

Kroman: Kortfattet Tænke- og Sjælelære. 1882.

Kroman: Vor Naturerkjendelse, Bidrag til en Mathematikens og Fysikens Theori. 1883.

Den naturhistoriske Samling

har dels ved Gaver og dels ved Indkjøb modtaget ret anselige Forøgelse. Navnlig har det været nødvendigt at forny Samlingen af udstoppede Fugle, da de gamle Exemplarer ikke blot vare ubrugbare ved Anskuelsesundervisningen, men tillige vare i en saadan Tilstand, at man kunde befrygte, at de vilde ødelægge det øvrige Materiale.

Blandt forskellige Gaver fremhæves:

Et smukt Rensdyrgevir, Gave fra Hr. Redaktør Møller.

En Vandrotte, Gave fra Hr. Skomager Rose.

En Spurvehøg.

En Sumpmejse.

En gultoppet Fuglekonge.

En Vibe.

En Skovskade.

En Muldvarp.

En Musvit.

En Flagspætte.

To smukke Nautilforsteninger.

} Gaver fra Hr. Lærer
Kjelgaard.

} Gaver fra Disciple.

Ved Kjøb har Samlingen erhvervet:

Et Fugleskelet.

En Musvaage.

En Rødhals.

En Rødstjært.

En Stær.

En Isfugl.

En Stillids.

En Guldspurv.

En Spætmejse.

En Grønspætte.

En Polarløm.

Det øvrige Undervisningsapparat og Materiel.

Der er blevet anskaffet fuldstændig nyt Materiel (12 Skoleborde, 1 Katheder, 1 Væggetavle og 1 Klasse-skab) til 1ste Underklasse. Skolebordene ere med enkelte Smaaændringer udførte efter en af Kommune-læge Hertel anbefalet Model. I Løbet af Sommer-ferien vil der blive anskaffet nyt Materiel til en af de andre Underklasser.

Ogsaa Apparatet til den gymnastiske Undervisning er blevet betydelig forøget, til Dels ved Bidrag fra selve Disciplene.

Skolebygningen.

Legepladsen er bleven reguleret og forsynet med underjordiske Afløbsrender; endvidere er der henimod Skoleaarets Slutning opført en Ringmur om Bestyrenes Have. To af de Værelser, der tidligere henhørte til den gamle Rektorbolig, ere blevne forenede til et Rum og indrettede til Klasseværelse. Inden næste Skoleaars Begyndelse vil endnu et af de Værelser, som i sin Tid har henhørt til Rektors Lejlighed og som hidtil har været benyttet til Sangsal, blive inddraget til Klasseværelse.

Forskjellige Meddelelser.

Legater og Fripladser.

Kolding Børgeres Legat uddeltes efter Fundatsens Bestemmelse d. 23de Oktober. Følgende Disciple erholdt Præmie for Fremsigelse af danske Vers: Jhns. Mørch, C. Møller, H. Brødsgaard, S. Petersen, F. Hansen, C. Olesen, C. Bastrup og E. Brødsgaard. Præmie for Sang tildeltes følgende Disciple: C. Tillisch, H. Raben, H. Gether, K. Jensen og A. Halby.

8 Disciple have nydt fri Undervisning og 6 ere gaaede for halv Betaling. Sparekassen for Kolding By og Omegn har i Overensstemmelse med den af Bestyrelsen i sin Tid fattede Bestemmelse angaaende Oprettelsen af en Friplads ved Kolding Latin- og Realskole betalt Skolepenge for en udenbys Discipel.

Korrespondance.

17de Juli 1882 indgav Skolens Bestyrer Ansøgning til Ministeriet om Tilladelse til at lade afholde 4de Klasses Hovedexamen.

25de August modtoges Skrivelse fra Vejle Amts Skoleraad, hvori meddeltes, at der var tilstaaet C. F. Møller, Discipel i IV st. Kl., 40 Kroner af Stipendiefonden.

8de September afsendte Bestyreren Brev til Steins kemiske Laboratorium med Anmodning om at uundersøge Vandprøver fra Skoleposten og Brønden paa Svietorvet.

15de September. Meddelelse om, at Professor Holm agtede at inspicere Skolen d. 21de og 22de s. M. i Anledning af den begjærede Tilladelse til at afholde 4de Klasses Hovedexamen.

30te September. Ministeriel Skrivelse, hvorved det for et Tidsrum af 5 Aar tillodes Bestyreren at lade afholde 4de Klasses Hovedexamen.

21de Oktober modtoges Ministeriets Cirkl. af 18de s. M. med Anmodning om at understøtte paa forskjellig Maade den af Ministeriet nedsatte Kommission til at undersøge de hygiejniske Forhold i Skolerne

21de Oktbr. Skrivelse fra Ministeriet ang. en nærmere Forstaaelse af enkelte Punkter i kgl. Anordn. af 30te Aug. 1881.

26de Oktbr. modtoges Brev fra Steins kemiske Laboratorium med Redegjørelse for Resultatet af den kemiske og mikroskopiske Analyse, der i det hele taget viste et langt gunstigere Udfald for Skolepostens Vedkommende end for Brønden paa Svietorvet.

7de November. Modtaget et Antal Skemata fra Kommissionen ang. Skolehygiejnen, ledsaget af en Anmodning til Bestyreren om at varetage Skemaernes nøjagtige Udfyldning.

15de November. Cirkulære fra Departementschef u. Kirke- og Undervisningsm. A. Linde med Anmodning om at udfylde til Brug v. Udgivelsen af „Meddelelser om det lærde Skolevæsen“ et tilsendt Skema. Endvidere anmodedes Bestyreren

om at meddele i samme Anledning de Foranstaltninger, Skolen havde truffet for at gennemføre Bestemmelserne i kgl. Anordn. af 30te Aug. 1881. — Bestyrerens Svar indsendt 31te Dcbr.

28de December modtoges ministerielt Cirkulære ang. Gymnastikundervisningen.

28de December. Minstrl Cirkulære af 23de s. M. ang. Privatister, der optages i de lærde Skolers V Klasse.

2den Marts. Brev fra Kancelliraad Wahl i Helsingør med Anmodning til Bestyreren om at meddele forskellige Oplysninger ang Forholdene v. Kolding Latin- og Realskole, da man i Helsingør paatænkte Oprettelsen af en kommunal Latin- og Realskole. — Bestyrerens Brev afsendt 4de Marts

31te Marts. Modtaget forskellige Skemata til Afbenyttelse ved Indberetningen ang. de forestaaende Afgangsprøver.

13de April afsendte Bestyreren Skrivelse til Skoledirektionen f. Elbo m. fl. Herreder, hvori han erklærer sig villig til i Forening med Skolens Forstanderskab at overtage Bestyrelsen af det af afdøde Professor H. C. F. Lassen stiftede Legat til Kolding Latin- og Realskole.

15de April. Meddelelse fra Ministeriet om, at der ved Finantsloven for 1883—84 var bevilget Skolen en Understøttelse paa 3000 Kroner.

15de April afsendte Bestyreren sin Indberetning til Ministeriet ang. de forestaaende Afgangsprøver.

8de Maj. Skrivelse fra Ministeriet, hvori der tilstaaes Aldersdispensation til en Discipel af IV R., der af Skolen er indstillet til d. alm. Forberedelsesexamen.

13de Maj. Meddelelse fra Prof. Holm ang. Examensinspektionen ved de forestaaende Afgangsprøver.

19de Maj. Cirkulære fra Ministeriet tillige med adskillige Skemata, der ønskes udfyldte dels til Brug ved Udgivelsen af „Meddelelser ang. det lærde Skolevæsen“, dels til Brug ved en fælles Aarsberetning for alle Realskoler, som i Fremtiden vil blive udgivet af Ministeriet.

22de Maj. Modtaget fra Ministeriet Skemaet til den skriftlige Del af de forestaaende Afgangsprøver.

Forholdsregler mod smitsomme Sygdomme.

I Overensstemmelse med ministerielt Cirkulære af 11te Maj 1880 ville følgende Regler være at iagttage:

a. Naar der udbryder en smitsom Sygdom i et

Hjem, hvor der findes skolesøgende Børn, gjøres der strax Anmeldelse derom til Skolens Bestyrer.

b. Hvis Sygdommen viser sig at være Skarlagensfeber, Difteritis, Blodgang, exanthematisk Tyfus eller Kopper, formenes Disciple — saa vel som Lærere —, i hvis Hjem der findes Patienter med disse Sygdomme, Adgang til Skolen, indtil al Fare for Smitte er hævet.

c. Denne Forholdsregel vil derimod i Reglen ikke være at iagttage under andre Epidemier (f. Ex. Mæslinger, Kighoste, Faaresyge, tyfoid og gastrisk Feber), med mindre disse skulle være af særlig ondartet Karakter. Tvivlstilfælde afgjøres af Skolens Bestyrer efter Konference med vedkommende Huslæge.

Uddrag af Skolens Regnskab for 1882.

Indtægt.

Overskud fra 1881	365	Kr. 35	Ø.
Skolekontingent	12130	— 21	—
Tilskud i Følge Lov af 10de April 1855	3000	— ”	—
Amtsskolefondens Tilskud	2000	— ”	—
Renter af Kapital	329	— 70	—
Refusion fra Kolding Kirke	22	— 66	—
I Følge Decision	”	— 40	—
	17848	Kr. 32	Ø.

Udgift.

Løn til faste Lærere	11858	Kr. 33	Ø.
Tilskud til Pensionsfonden	587	— 92	—
Timeundervisning	1648	— 50	—
Inspektion	150	— ”	—
Pedeltjeneste og Rengjøring	323	— 68	—
Bygningernes Vedligeholdelse	897	— 5	—
Inventariets Vedligeholdelse og For- nyelse	667	— 32	—
Brændsel og Belysning	700	— 32	—
Skatter og Afgifter	158	— 5	—
Regnskabsføreren	100	— ”	—
Bibliothek og Samlinger	530	— 15	—
Præmier til Disciple (Kolding Bor- geres Legat)	44	— 80	—
Blæk- og Papirkonto	41	— 88	—
Avertissementer	38	— 95	—
Skoleprogrammets Trykning	162	— ”	—
Forskjellige Udgifter	94	— 37	—
	18003	Kr. 32	Ø.
Naar herfra drages Indtægten	17848	— 32	—
fremkommer et Underskud af	155	Kr. ”	Ø.

Afgangs- og Aarsprøven i Juni og Juli 1883.

A. Fjerde Klasses Hovedexamen og almindelig Forberedelsesexamen.

Skriftlig Prøve.

Fredagen d. 15de Juni.

- 8—12. IV Kl. . . . Udarbejdelse i Modersmaalet.
4—8. IV st. Kl. . . Arithmetisk Udarbejdelse.
IV Rkl. . . . Praktisk Regning.

Lørdagen d. 16de Juni.

- 8—12. IV st. Kl. . . Latinsk Stil.
IV Rkl. . . . Engelsk Version.
4—8. IV Kl. . . . Geometrisk Udarbejdelse.

Mandagen d. 18de Juni.

- 8—12. IV Rkl. . . . Arithmetisk Udarbejdelse.

Mundtlig Prøve.

Tirsdagen d. 26de Juni.

8. IV Kl. . . . Matematik.

Onsdagen d. 27de Juni.

8. IV st. Kl. . . Græsk.
5. IV Rkl. . . . Naturlære.

Torsdagen d. 28de Juni.

9. IV Kl. . . . Historie.

Fredagen d. 29de Juni.

8. IV Kl. . . . Geografi.

Lørdagen d. 30te Juni.

8. IV Kl. . . . Naturhistorie.

Mandagen d. 2den Juli.

8. IV Rkl. . . . Engelsk.
5. IV st. Kl. . . Fransk.

Torsdagen d. 5te Juli.

8. IV Kl. . . . Tysk.
5. IV Rkl. . . . Orden.

Lørdagen d. 7de Juli.

8. IV Rkl. . . . Dansk.
5. IV st. Kl. . . . Latin.

B. Skolens Aarsprøve.

Skriftlig Prøve.

Torsdagen d. 28de Juni.

- 11—2. I R. Dansk Stil.
11—2. I st. Dansk Stil.
11—2. II Kl. Tysk Stil.
11—2. III st. Latinsk Stil.
11—2. III R. Engelsk Stil.

Fredagen d. 29de Juni.

- 8—10³/₄. 1 U. Regning.
8—10³/₄. 2 U. Dansk Stil.
8—10³/₄. 3 U. Regning.
8—10³/₄. I R. Tysk Stil.
8—10³/₄. I st. Tysk Stil.
8—10³/₄. II Kl. Dansk Stil.
8—10³/₄. III Kl. Arithmetiske Opgaver.
11¹/₄—2. I R. Regning.
11¹/₄—2. I st. Regning.
11¹/₄—2. II Kl. Matematiske Opgaver.
11¹/₄—2. III Kl. Tysk Stil.

Lørdagen d. 30. Juni.

- 8—10³/₄. 1 U. Dansk Stil.
8—10³/₄. 2 U. Regning.
8—10³/₄. 3 U. Dansk Stil.
8—10³/₄. I R. Engelsk Stil.
8—10³/₄. I st. Latinsk Stil.
8—10³/₄. II R. Engelsk Stil.
8—10³/₄. II st. Latinsk Stil.
8—10³/₄. III Kl. Dansk Stil.
11¹/₄—2. II Kl. Regning.
11¹/₄—2. III Kl. Geometriske Opgaver.

Mundtlig Prøve.

Fredagen d. 6te Juli.

8--10.	1 U.	Dansk.
10--1.	2 U.	Geografi.
8--11.	3 U.	Tysk.
8--10.	1 R.	Geografi.
8--10.	I st.	Fransk.
10--12.	I st.	Naturhistorie.
8--10.	II R.	Engelsk.
12--2.	II st.	Latin.
8--10.	III	Naturhistorie.
10--12.	III st.	Fransk.
12--2.	III	Historie.

Mandagen d. 9de Juli.

8--11.	2 U.	Naturhistorie.
8--11.	3 U.	Dansk.
8--10.	I R.	Engelsk.
11--1.	I R.	Historie.
10--12.	I st.	Mathematik.
8--11.	II	Dansk.
11--2.	II	Tysk.
8--10.	III	Tysk.
11--1.	III	Mathematik.

Tirsdagen d. 10de Juli.

8--10.	1 U.	Geografi.
11--2.	2 U.	Dansk.
11--2.	3 U.	Geografi.
8--10.	I R.	Tysk.
11--1.	I R.	Naturhistorie.
8--10.	I st.	Latin.
11--1.	I st.	Historie.
8--11.	II	Naturhistorie.
8--10.	III	Geografi.
12--2.	III	Dansk.

Onsdagen d. 11te Juli.

8—10.	1 U.	Historie.
8—11.	2 U.	Historie.
12—2.	3 U.	Fransk.
8—10.	I R.	Mathematik.
8—10.	I st.	Tysk.
8—11.	II	Historie.
11—2.	II	Mathematik.
11—1.	III R	Engelsk.
12—2.	III st.	Græsk.

Torsdagen d. 12te Juli.

12—2.	1 U.	Naturhistorie.
8—11.	2 U.	Tysk.
8—11.	3 U.	Naturhistorie.
11—2.	3 U.	Historie.
8—10.	I R.	Dansk.
8—10.	I st.	Geografi.
11—1.	I st.	Dansk.
8—10.	II st.	Fransk.
11—2.	II	Geografi.
8—10.	III st.	Latin.
10—12.	III R.	Naturlære.

Tirsdagen d. 3dje Juli, Kl. 9, prøves de nye Disciple.

Lørdagen d. 14de Juli, Kl. 10, bekendtgjøres Udfaldet af Examinerne, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Torsdagen d. 16de August, Kl. 8, begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Foresatte saa vel som Enhver, der har Interesse for Skolen, indbydes til at overvære Examinerne og Bekjendtgjørelsen af disses Udfald.

Kolding Latin- og Realskole, d. 9de Juni
1883.

Karl Theisen.

.